

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO I WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASY V - VII SZKOŁA PODSTAWOWA

1. Skala ocen

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

2. Ocenianie

a) Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

b) Każda ocena jest jawna, zarówno dla uczniów, jak i rodziców/prawnych opiekunów

c) Ocena powinna być zależna od możliwości intelektualnych ucznia, tak aby uwzględniała jego wkład pracy.

Kontroli i ocenie podlegać będą wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu następujących obszarów uwzględnionych w podstawie programowej:

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

II. Kształcenie językowe.

III. Tworzenie wypowiedzi.

IV. Samokształcenie

3. Metody sprawdzania osiągnięć ucznia

a) prace pisemne:

- zadania/ćwiczenia sprawdzające umiejętność redagowania wypowiedzi w formach przewidzianych na daną klasę,
- zadania testowe sprawdzające umiejętność czytania i rozumienia tekstu na poziomie znaczeń, na poziomie struktury oraz na poziomie komunikacji,
- ćwiczenia sprawdzające wiedzę o języku i świadomość językową,
- sprawdziany ze znajomości lektur obowiązkowych,
- sprawdziany po omówieniu lektur obowiązkowych,
- sprawdziany wiadomości/ testy,
- kartkówki,
- dyktanda,
- notatki z lekcji

Ocenianie sprawdzianów, zadań klasowych, kartkówek

- W ciągu semestru obowiązują 2-4 zadania klasowe literackie związane z poznanymi tekstami, sprawdzające stopień opanowania umiejętności redagowania dłuższych form wypowiedzi.
- Po każdym dziale nauki o języku nauczyciel może przeprowadzić sprawdzian wiadomości i umiejętności.
- Przed każdym opracowaniem lektury uczniowie piszą sprawdzian (test, kartkówkę) ze znajomości treści utworu.

- Po opracowaniu lektur wskazanych w podstawie programowej uczniowie mogą pisać sprawdzian po analizie utworu.

- Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału, który jest objęty sprawdzianem na tydzień przed planowanym sprawdzaniem.

- Nauczyciel sprawdza i ocenia sprawdziany i zadania klasowe w terminie **14 dni** od daty pisania prac przez uczniów.

- Sprawdziany (testy) są oceniane według punktacji ustalonej przez nauczyciela, natomiast wypracowania i zadania klasowe zgodnie z kryterialnym ocenianiem form wypowiedzi.

- W przypadku osiągnięcia niezadowolających wyników przez uczniów nauczyciel może jeszcze raz przeprowadzić sprawdzian wiadomości i umiejętności, podając określony dodatkowy termin, nie późniejszy jednak niż 2 tygodnie od oddania pracy. Oceny z pierwszego sprawdzianu oraz drugiego poprawkowego są wpisywane do dziennika lekcyjnego.

Poprawa prac klasowych, sprawdzianów jest jednorazowa. Termin poprawy jest ustalony przez nauczyciela i jest jeden dla wszystkich uczniów z danej klasy. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika obok pierwszej otrzymanej oceny z odpowiednią adnotacją.

W sytuacji nieobecności usprawiedliwionej ucznia (np.: choroba udokumentowana na podstawie zwolnienia lekarskiego, zawody) może on skorzystać z prawa do ustalenia indywidualnego terminu poprawy. Poprawa prac nie przysługuje uczniom, którzy zostali przyłapani na niesamodzielnej pracy.

Na koniec semestru i roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

- Z trzech ostatnich lekcji, dwóch lub jednej nauczyciel może przeprowadzić niezapowiedzianą kartkówkę. Kartkówka jest pisemną formą sprawdzenia przygotowania ucznia trwającą nie dłużej niż 15-20 minut. Kartkówka może też dotyczyć podstawowych wiadomości i umiejętności objętych podstawą programową (np. rozpoznawanie, nazywanie, określanie formy gramatycznej części mowy). Kartkówka **może** zostać zasygnalizowana uczniom przez nauczyciela dzień wcześniej.

- Nauczyciel sprawdza i ocenia kartkówkę w terminie **7 dni** od daty pisania jej przez uczniów.

- Kartkówki są oceniane według norm przyjętych przez nauczyciela. Ocen z kartkówek nie poprawia się.

Zadawanie i ocena wypracowań.

- Wypracowania (dłuższe formy wypowiedzi) uczeń zapisuje w zeszyte wypracowań lub na papierze kancelaryjnym, przy czym na wykonanie zadania ma 5-7 dni. Każde wypracowanie jest sprawdzone i ocenione przez nauczyciela. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu w terminie do 2 tygodni od dnia napisania. Prac pisemnych nie wolno kserować i fotografować, gdyż są one dokumentem dotyczącym oceniania ucznia

- Nieoddanie w terminie wypracowania skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej, którą uczeń może zmienić na ocenę pozytywną, oddając pracę na następnych zajęciach. Ocena z wypracowania jest wówczas obniżona o stopień, a ocena niedostateczna zostaje ujęta w nawias

- Uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej za błędnie wykonane zadanie również w terminie 7 dni od daty otrzymania pracy, przy czym jej temat może zostać przez nauczyciela zmieniony.

- W uzasadnionym przypadku - częste nieodrabianie prac domowych spowodowane zaniedbaniami, nieodpowiednim stosunkiem do przedmiotu, lekceważeniem obowiązków ucznia, brakiem systematyczności - nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej.

- W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy (np. wypracowanie zostało przepisane z opracowania, z internetu, jest podobne do wypracowań innych osób w klasie itp.) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

Zadawanie i ocena zadań domowych typu ćwiczenie gramatyczne, krótka forma wypowiedzi, odpowiedź pisemna na polecenie itp.

- Przy zadawaniu zadania domowego nauczyciel określa termin i sposób wykonania zadania.
- Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu i sposobu wykonania pracy domowej.
- Zadania w zeszytcie przedmiotowym mogą być zadawane z dnia na dzień, są sprawdzane wyrywkowo. Znak graficzny „parafka” oznacza, że nauczyciel odnotował fakt wykonania zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.
- Nieodrobienie zadania w zeszytcie przedmiotowym zostaje odnotowane w dzienniku jako uwaga o niewywiązywaniu się z obowiązków ucznia, w dzienniku oraz w zeszytcie ucznia wpisem „bz” i parafką.
- Uczeń ma obowiązek uzupełnić brak zadania na kolejną lekcję.
- Częste braki zadań będą brane pod uwagę przy ocenie śródrocznej oraz rocznej.
- Ocenianie zadań domowych może nastąpić natychmiast po upływie terminu realizacji lub podczas kontroli zeszytów przedmiotowych.

Zadania domowe oceniane będą za pomocą plusów (+) i minusów (-) zapisywanych w notesie nauczyciela w systemie:

++++++ cel.
+++++- bdb
++++-- db
+++-- - dst
++-- - - dop
+-----, ----- ndst.

Zeszyty przedmiotowe oraz zeszyty ćwiczeń.

- Wybrane zadania domowe i samodzielne notatki w zeszytcie ucznia są sprawdzane co najmniej dwa razy w semestrze.
  - Nauczyciel sprawdza zeszyt ucznia pod kątem kompletności i czytelności notatek.
- W przypadku nieczytelnego zapisu notatki z lekcji, notatki własnej lub zadania domowego (nie znajdujących uzasadnienia w dysleksji, dysgrafii), nauczyciel może zlecić uczniowi przepisywanie notatki, ćwiczenia itp.
- Uczeń ma obowiązek uzupełniania brakujących lekcji w zeszytcie przedmiotowym za czas swojej nieobecności w szkole. Powinien to zrobić w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły.
- Ocena za prowadzenie zeszytu może być wystawiana raz w okresie i przy jej wystawianiu są brane pod uwagę takie elementy:
  - kompletność notatek i zapisów;
  - poprawność merytoryczna;
  - estetyka;
  - poprawność ortograficzna.
- Sprawdzeniu i ocenie podlegają również ćwiczenia wykonywane przez uczniów w zeszytach ćwiczeń z kształcenia językowego. Ćwiczenia nauczyciel może skontrolować na lekcji:
  - polecając uczniowi zaprezentowanie pracy i oceniając ją;
  - stawiając parafkę, co oznacza jedynie odnotowanie faktu wykonania zadania.

b) wypowiedzi ustne:

- sprawdzające stopień opanowania wiadomości i umiejętność ich wykorzystania,
- sprawdzające umiejętności analizy i interpretacji tekstu kultury,
- sprawdzające umiejętność uczestniczenia w rozmowie/dyskusji,

- dłuższe wypowiedzi przygotowane podczas lekcji lub w domu.

* Ocena uwzględniać będzie:

- ✓ pomysłów, oryginalne opracowanie tematu,
- ✓ samodzielność opracowania zagadnienia,
- ✓ przejrzystość układu, kompozycję wypowiedzi,
- ✓ jasność i precyzję wyrażanych myśli,
- ✓ poprawność językową,
- ✓ bogactwo słownictwa,
- ✓ unikanie schematów i szablonów językowych,
- ✓ wystrzeganie się wyrazów i zwrotów modnych

c) aktywność w czasie lekcji:

- ✓ udział w dyskusji,
- ✓ praca samodzielna na lekcji,
- ✓ praca w grupach na lekcji,
- ✓ ćwiczenia i zadania praktyczne,
- ✓ prezentacje,
- ✓ udział w projektach,
- ✓ przygotowanie do lekcji (podręcznik, zeszyt, lektura itp.)

Praca na lekcji oceniana będzie za pomocą plusów (+) i minusów (-) zapisywanych w notesie nauczyciela w systemie:

++++++ cel.

+++++ bdb

++++- db

+++- - dst

++- - - dop

+-----, ----- ndst.

.

4. Nieprzygotowanie do lekcji

- Dwa razy w ciągu semestru uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów, wypracowań szkolnych, recytacji).
- Uczeń nieobecny na lekcjach z powodu choroby zgłasza nieprzygotowanie z przedmiotu. Nauczyciel wyznacza uczniowi potrzebny czas na uzupełnienie wiedzy.

5. Ocenianie testów, sprawdzianów i kartkówek – kryteria przeliczania punktów na oceny

0- 29%	30- 50%	51-74%	75- 90%	91- 99%	100%
niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący

6. Ważność ocen:

- Wszystkie stopnie zdobyte przez ucznia są ważne.
- Każdy zdobyty stopień przez ucznia jest dla niego informacją o postępach w zdobywaniu wiedzy i umiejętności polonistycznych.

Przy wystawianiu oceny semestralnej/końcowej będą uwzględnione następujące elementy:

- wiedza

- umiejętności
- aktywność
- samodzielność
- zaangażowanie
- systematyczność
- obowiązkowość (zadania, przygotowanie do lekcji)

Ocena śródroczna i roczna nie są średnią arytmetyczną ocen.

Najwyższą wagę mają oceny: z odpowiedzi ustnej, zadania klasowego, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, czytania ze zrozumieniem, kartkówek, znajomości lektur.

Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną może poprawić ją w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem. Niepoprawienie śródrocznej oceny niedostatecznej może być podstawą ustalenia oceny niedostatecznej w klasyfikacji rocznej z tego zajęcia edukacyjnego.

7. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- Uczeń może odwołać się od oceny proponowanej przez nauczyciela na zakończenie roku szkolnego, jeśli uważa, że proponowana ocena jest niesprawiedliwa i nie oddaje posiadanego przez niego stanu wiedzy oraz gdy spełnia następujące warunki:
  1. Co najmniej 50% obecności na zajęciach
  2. Wszystkie sprawdziany pisane w terminie
  3. Systematyczne odrabianie zadań domowych.

Procedura odwoływania się od proponowanej oceny zamieszczona jest w statucie szkoły.

8. Warunki i sposoby przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia:

- zebranie ogólnoszkolne,
- zebranie klasowe,
- indywidualne rozmowy,
- adnotacja w zeszycie przedmiotowym
- informacja w dzienniku elektronicznym

9. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Wymagania na ocenę celującą:

- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia
- opanował materiał programowy dla danej klasy w 100%
- posługiwanie się piękną polszczyzną
- bierze udział w konkursach przedmiotowych, literackich, ortograficznych na poziomie szkoły i poza nią i osiąga sukcesy
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji
- jest systematyczny i sumienny w nauce, staranny w robieniu notatek

semestralna lub roczna ocena celująca: napisanie co najmniej jednego zadania klasowego lub testu w semestrze na ocenę celującą, z pozostałych zadań klasowych lub sprawdzianów oceny nie niższe niż bardzo dobre, wypowiedzi ustne i kartkówki oceniane na ocenę bardzo dobrą, aktywne uczestniczenie w zajęciach, wykonywanie zadań dodatkowych, szczególnie zainteresowanie przedmiotem

Wymagania na ocenę bardzo dobrą:

- uczeń sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- opanował materiał programowy dla danej klasy w 91%
- posługuje się poprawną polszczyzną
- bierze udział w konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych
- jest systematyczny i sumienny w nauce, staranny w robieniu notatek

semestralna lub roczna ocena bardzo dobra: napisanie lub poprawa co najmniej jednego zadania klasowego lub testu w semestrze na ocenę bardzo dobrą, z pozostałych zadań klasowych i sprawdzianów na oceny nie niższe niż dobre, wypowiedzi ustne i kartkówki oceniane na ocenę dobrą w tym minimum 50 % na ocenę bardzo dobrą, aktywne uczestniczenie w zajęciach, wykazywanie własnej inicjatywy

Wymagania na ocenę dobrą:

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne
- tworzy wypowiedzi spójne, logiczne zawierające nieliczne błędy językowo -stylistyczne i merytoryczne
- opanował materiał programowy dla danej klasy w 75 %
- jest systematyczny i sumienny w nauce, staranny w robieniu notatek

semestralna lub roczna ocena dobra: napisanie lub poprawa co najmniej jednego zadania klasowego lub testu w semestrze na ocenę dobrą, z pozostałych zadań klasowych i sprawdzianów na oceny nie niższe niż dostateczne, wypowiedzi ustne i kartkówki oceniane na ocenę co najmniej dostateczną, w tym minimum 50 % na ocenę dobrą, aktywne uczestniczenie w zajęciach

Wymagania na ocenę dostateczną:

- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej
- opanował materiał programowy dla danej klasy powyżej 50 %
- realizuje większość zadań samodzielnie, niektóre z pomocą nauczyciela
- tworzy wypowiedzi nie zawsze spójne i logiczne, zawierające liczne błędy językowo - stylistyczne i merytoryczne

semestralna lub roczna ocena dostateczna: napisanie lub poprawa co najmniej jednego zadania klasowego lub testu w semestrze na ocenę dostateczną, z pozostałych zadań klasowych i sprawdzianów na oceny nie niższe niż dopuszczające, wypowiedzi ustne i kartkówki oceniane na ocenę co najmniej dopuszczającą, w tym minimum 50 % na ocenę dostateczną

Wymagania na ocenę dopuszczającą:

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności
- opanował materiał programowy dla danej klasy powyżej 29%
- prowadzi zeszyt przedmiotowy
- odrabia zadania domowe

semestralna lub roczna ocena dopuszczająca: napisanie lub poprawa co najmniej jednego zadania klasowego i sprawdzianu w semestrze na ocenę dopuszczającą, co najmniej 50 % kartkówek i sprawdzianów z treści lektur na ocenę dopuszczającą.

Ocena niedostateczna:

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności
- uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania przedmiotu dla danej klasy w co najmniej 30 % co jest niezbędne do kontynuacji nauki, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania
- nie potrafi sformułować poprawnej pod względem językowym i rzeczowym wypowiedzi
- nie zna treści większości lektur z podstawy programowej
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

semestralna lub roczna ocena niedostateczna: zadania klasowe, sprawdziany, testy, kartkówki, wypracowania w ponad 50 % napisane na ocenę niedostateczną.

Szczegółowe wymagania edukacyjne, obowiązujące uczniów po każdej kolejnej lekcji, zostały określone w Przedmiotowym Systemie Oceniania, będącym integralną częścią obudowy podręczników, znajdują się one w dokumentacji szkoły i nauczyciela.